

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2007 – 2008

ΘΕΜΑΤΑ
ΓΡΑΠΤΩΝ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΪΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ
ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΤΑΞΗ Β΄

A. ΚΕΙΜΕΝΟ. Ενότητα 14^η: Απρόσκλητοι βοηθοί, Αιλιανός, Περί ζώων ιδιότητος 2.8.

Οι Εύβοεὺς ἀλιεῖς τοῖς δελφίσι ἰσομοιρίαν τῆς θήρας ἀπονέουσι. Καὶ ἡ ἀγρὰ τοιαύτη ἐστὶ. Τῆς προο-
ρας τῶν ἀκατίων κοίλας τινὰς ἐξαρτῶσιν ἐσχαρίδας πυρὸς ἐνακμάζοντος· καὶ εἰσὶ διαφανεῖς, ἵψ καὶ
στέγειν τὸ πῦρ καὶ μὴ κρύπτειν τὸ φῶς. Οἱ τοίνυν ἰχθύες δεδιότες τὴν αἰγὴν πλησιάζουσι μαθεῖν βου-
λόμενοι τοῦ φοβοῦντος σφῶς τὴν αἰτίαν· εἶτα ἐκπλαγέντες πρὸς τινὴ πέτρα ἠαυχάζουσι ἀβρόδοι παλ-
λόμενοι τῷ δέει. Οἱ δὲ παρανηχόμενοι δελφίνες τοῖς ἐξωτέρω τῶν ἰχθύων φοβοῦντες ἄθοδοι καὶ τοῦ
διαδιδράσκειν ἀναστέλλουσι. Οὐκ ὄν ἐκεῖνοι πιεζόμενοι πανταχόθεν καὶ τρόπον τινὰ κεκυκλωμένοι
ἀλίσκονται. Καὶ οἱ δελφίνες προσίασιν ὡς ἀπαιτοῦντες τοῦ κοινου πόνου τὴν ἐπικαρπίαν τὴν ὀφειλο-
μένην σφίσι ἐκ τῆς νομῆς, καὶ οἳ γε ἀλιεῖς πιστῶς καὶ εἰγνωμόνως ἀφίστανται τοῖς σιτηθῆροις τοῦ δι-
καίου μέρους, εἰ βούλωνται καὶ πάλιν σφίσι συμμάχους ἀκλήτους παρεῖναι.

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΣΚΗΣΕΙΣ

- I. α)** Πῶς αντιδρῶν τα ψάρια στο τέχνασμα των ψαράδων και με ποιο τρόπο τα δελφίνια που παρακολουθοῦν τη σκηνὴ βοηθοῦν στο ψάρεμα;
β) Τι διεκδικοῦν τα δελφίνια μετὰ το ψάρεμα; Οι ψαράδες ανταποκρίνονται στο «αἴτημα» των δελφινίων και γιατί;
γ) Ποιες θεματικές ομοιότητες εντοπίζετε ανάμεσα στο κείμενο του Αιλιανού Απρόσκλητοι βοηθοί και στο παρακάτω κείμενο του Αιλιανού, Περί ζώων ιδιότητος 3.14

Κι βροχῆτης ἰδὼν ἐν λελάγει μέσφ γεράνης ἰνιστρεφούσας καὶ τὴν εὐπαλίην πεποιημένας, συνείδεν ἐναντίου προ-
βολῆ πνεύματος ἐκείνας ἀποσπῆναι τοῦ πρόσου καὶ τῶν ὀρνέων ὡς ἂν εἴποις μαθητὴς γενόμενος περὶ μιλίας πῆλθε,
πὶ τὴν καὶν περιέσωσε. Καὶ ταῦτο πρῶτον γενόμενον μάθητά τε ὁμοῦ καὶ παιδείαμα ὑπο τῶνδε τῶν κορήθων τοῖς

- II) α)** Να γράψετε τα παρακάτω ΟΣ στην ἴδια πτώση στον ἄλλο αριθμό: τους ευσεβεῖς ρήτορας, τῶ θρασει ἀνδρὶ, των ευγενων γειτόνων, του παντός πράγματος, τον σῶφρονα Ἕλληνα.
β) Στις παρακάτω προτάσεις να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των ρημάτων της παρένθεσης.
1. Εγὼ δ' ἠπόρου ὅ,τι _____ (πράττω, Ευκτ. Αορίστου ἀ' Ενικό)
2. Ὑμεῖς μὲν οὖν τουτο μὴ _____ (επιτρέπω, Ὑποτακτικὴ Ενεστώτα)
3. Σὺ _____ τοὺς νόμους (φυλάττω, Προστακτικὴ Παρακειμένου)
4. Ευθύς δε τῶ βασιλεὶ εἶπεν ὅτι πολλοὶ _____ (στρατεύομαι, Ευκτικὴ Αορίστου)
5. Ἀλλ' ἄγε ημεῖς _____ τοῖς νόμοις (πείθομαι, Ὑποτακτικὴ Ενεστώτα)

III) α) Να γίνει πλήρης συντακτικὴ αναγνώριση των υπογραμμισμένων ὀρων του κειμένου: τοῖς δελφίσι – ἰσομοιρίαν, ἐνακμάζοντος, διαφανεῖς, μαθεῖν, του κοινου.

β) Να χωρίσετε την τελευταία περίοδο του κειμένου «Και οι δελφίνες παρείναι» σε προτάσεις. Να σημειώσετε το είδος της σύνδεσης (Παρατακτική – Υποτακτική) και να εντοπίσετε τους συνδέσμους που τις συνδέουν.

IV) α) Να χωρίσετε τις παρακάτω λέξεις της αρχαίας ελληνικής στα συνθετικά τους μέρη και να δηλώσετε τι μέρος του λόγου είναι το κάθε συνθετικό: παντοκράτωρ, άνανδρος, φυγόδικος, ευγενής, εμπιστεύω

β) Να γράψετε τα αντώνυμα των λέξεων (στη νεοελληνική γλώσσα): κληρονομώ, αυτόνομος, οικονόμος, νομιμόφρων, ευνομία.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΕΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ